

SAARISTOSEIKKAILU AHVENANMAALLE 8. – 10.9.2014

... avaraa merta, punaisia kallioita ja punaisia kapeita teitä, vanhoja harmaakivikirkkoja, puutaloja, perunaa, omenoita, kalastusta, merenkulkua, hej på dej...

Siinä lähes kaikki, mitä Ahvenanmaasta etukäteen tiesimme. Oikein hävettää, miten vähän se oli! Syksyinen seikkailumme toi esiin uutta ja ihmeellistä. Tietämyksemme tästä erikoisesta Suomen osasta lisääntyi melkoisesti.

Aamulla varhain Ykspetäjän linja-auto ja maanmainio matkanjohtajamme Terhi poimivat meidät kyytiin Karjalantien ja Vuohijoentien risteyksestä. Ja seikkailumme alkoi. Seikkailuhenkisiä senioreita kerättiin Mäntästä kyytiin runsaat 30.

Poikkesimme kahvitauolle Loimaalla.

Seuraava stoppi oli Vartsalan lossirannassa Kustavissa. Nähtiin kuinka ahvenia kalastettiin katkaravunpyrstöillä! Vastarannalla automme ajoi lossilta Pieskarin saareen ja jatkoi suoraan Vuosnaisten (Osnäs) lauttarantaan. Vuorossa oli monipuolinen maittava lounas paikallisessa merihenkisessä ravintolassa.

Kustavi, Vuosnainen: autolauttamme tulossa syksyn punaisten pihlajanmarjojen takaa

Odottelimme lautan aikataulunmukaista lähtöä loistavassa aurinkoisessa syysäässä. Lautta laski meidät sitten maihin Åvan satamassa Brändön kunnassa. Ajelimme suoraan majapaikkaamme hotelli Gullvaniin (gullviva, kevätetikko, *Primula veris*, on Ahvenenmaan maakuntakasvi).

Brändö, Gullvivan, uskaltaisiko tönäistä? vierisikö suoraan mereen?

Paikallinen oppaamme Kristina Grahn vei meidät kiertoajelulle Brändön saarelle. Poikkesimme muun muassa Åvan ja Fiskön kylissä. Kävimme idyllisessä kauppapuodissa Brändön kylässä ostamassa paikallista saaristolaisleipää ja makoisaa siideriä.

Brändö: kauppapuoti saamassa runsaasti asiakkaita

Brändö: ja puodissa oli tunnelmaa ... korteilla näköjään voi myös maksaa!

Hiljennyimme hetkiseksi myös Pyhän Jaakobin kirkossa (pystytetty paikalle vuonna 1893). Alttaritaulun on maalannut Alexandra Frosterus-Såltin. Alttaritaulun alla on lisäksi vanha alttarikaappi 1400-luvulta.

Brändö: kirkossa... monitoimioppaamme Kristina puhetta pitämässä

Yöllä satoi. Sateisena tiistaiaamuna jatkoimme matkaamme Torsholman satamaan, josta matka jatkui jälleen vesitse autolautalla. Poikkesimme satamissa: Lappo, Kumlinge, Enklinge ja saavuimme Hummelvikiin (Vårdö). Oppaaksemme tuli Inga-Britt Wirta ja tarinoita, hauskuutta kyllä riitti! Aurinko alkoi jälleen paistaa. Sitä paistetta riitti koko loppumatkamme ajaksi.

Olimme saapuneet kirjailija Anni Blomqvistin (*Myrskyluodon Maija*) ja kirjailija Sally Salmisen (*Katriina*) maisemiin. *Myrskyluodon Maijahan* on tuo tunnettu tv-sarja 1970-luvulta ohjaajanaan Åke Lindman. Sarjan iki-ihana musiikki oli ja on Lasse Mårtensonin säveltämää. Emme ehtineet kireän aikataulunne vuoksi käydä Annin kotisaarella Simskälassa. Kurvasimme kuitenkin Sally Salmisen Vargata (Wargata)-kylän kautta; ”ja tuossa vaatimattomassa mökissä Sally aikanaan asui”.

Ohitimme Bomarsundin linnoituksen historialliset rauniot ja pysähdyimme seuraavaksi Kastelholman linnan portille.

Sund, Kastelholman linnan sisäpiha: oppaamme Inga-Britt kertoo...

Linnakierroksen jälkeen piipahdimme vielä pikkuruisessa vankilamuseossa. Ja autolla siirryimme noin 200 metrin matkan ”moderniin aikaan” – ravintola Smakbyhyn. Ja millaiseen! Isäntänä toimi moneen kertaan palkittu mestarikokki Michael Björklund. Hänhän oli myös yksi noista mestarikokeista, jotka osallistuivat Serlachius-museo Göstassa pidettyyn Food Campiin. Ruoka oli mainiota, upouudet ravintolatilat viimeisen päälle.

Sund, ravintola Smakby: tyylikästä ruokailua tyylikäessä uudessa ravintolassa huippukokin huomassa

Seikkailumme jatkui kohti Maarianhaminaa. Matkalla teimme yhden poikkeaman: kävimme Finströmin kirkossa ja olutpanimolla.

Pyhän Mikaelin kirkko (Finström) on 1400-luvulta. Alttaritauluna on lasimaalaus ”Syntien sovitus” tekijä on meille mänttäläisille kovinkin tuttu, Lennart Segerstråle. Hänen töitäänhän löytyy muun muassa Serlachius museoista: Gustafin aulatilat ja Göstan kartanon kirjaston koko kattomaalaus. Toinen merkkihenkilö, joka liittyy suoranaisesti Finströmin historiaan, on ollut arkkitehti Lars Sonck. Hänen hautansa on kirkon hautausmaan kulmassa. Isänsä toimi aikoinaan seurakunnan kirkkoherrana. Lars Sonck suunnitteli mm. Tampereen tuomiokirkon, Kallion kirkon, Ainolan, presidentin kesäasunnon Kultarannan, useita julkisia rakennuksia Maarianhaminassa ja manner- Suomessa.

Finström, Finströmin kirkko: tuulahdus kaukaa menneiltä ajoilta... uusinta tuo Segerstrålen lasimaalaus vuodelta 1947

Paluumatkalla poikkesimme Stallhagenin olutpanimolla. Se on aloittanut toimintansa 2004 ja valmistaa nykyisin myös uniikki- ja erikoisolutta moneen makuun. Prosentteja kyllä tuntuu löytyvän. Panimo on tuotannoltaan 4.suurin Suomessa.

Maarianhamina. Yövyimme Park Alandia Hotelissa (Norra Esplanaden 3). Aamiaisen jälkeen keskiviikkoamuna teimme bussillamme pienen kierroksen kaupungin keskustan omakotitaloja vilkaisemassa. Kaupungista löytyy mm. 44 kappaletta Hilda Hongellin piirustusten mukaan rakennettuja puutaloja. Ainakin osa näytti olevan päältäpäin aivan erinomaisessa kunnossa. Miten koristeellisia ja värikkäitä ne ovatkaan! Hilda Hongell oli aikanaan Suomen ensimmäinen naispuoleinen rakennusmestari.

Suuntana oli seuraavaksi Eckerö, Suomen läntisin kunta. Poikkesimme menomatalla Hammarlandin kirkkoa auton ikkunasta kurkkaamassa. Kirkon rukoushuone on 1300-luvulta ja itse kirkko 1400-luvulta. Matka jatkui seuraavaksi Eckerön Käringsundin suojaissa kalasatamamiljöötä hetkeksi ihastelemaan ja vähän jaloittelemaan.

Eckerö, Käringsundin kalasatama: vanhat talakset paistattelevat päivää suojaissa poukamassa

Mikä yllätys meitä odottikaan seuraavassa pysähdyspaikassa – Posti- ja tullitalo! Kerrassaan uskomatonta. Mikä rakennus - täällä taipaleiden takana! Carl Ludvig Engel on sen suunnitellut ja se valmistui jo vuonna 1828. Hänhän oli tuo Helsingin monumentaalikeskustan pääsuunnittelija. Nautimme meille erikseen tilattuna kahvit sivurakennuksen cafeteriassa.

Eckerö, Posti- ja tullitalo: empiretyyliä kaukaa 1800-luvun alusta

Eckerö, Posti- ja tullitalo: vanhankin läpi näkyvää uutta ... uuden takana aukeaa aavameri ja Ruotsi

Palattiin Maarianhaminaan. Aikaa ennen laivan lähtöä jäi Pommerniin ja Merenkulkumuseoon tutustumiseen.

Maarianhamina, museolaiva Pommern: keulakuva jatkuu värikkäänä jonkin matkaa aluksen sivuille

Maarianhamina, museolaiva Pommern: ... on tarvittu jos jonkinlaista köyttä ja paljon!

Osa joukostamme kävi samaan aikaan kaupungilla.

Paluumatka Turkuun tehtiin hienolla autolautalla Viking Gracella, jossa aluksi syvennyttiin herkkuateriointiin. Miten kiehtovaa olikaan katsella avautuvia merimaisemia valtavista ikkunoista.

Kotona Mäntässä oltiin keskiviikkoiltana 10.9.2014 noin klo 23.50.

Suurkiitos erinomaisesta seikkailuretkestämme Terhille – jälleen kerran!

Hannu & Pirkko Mutikainen